

Gecombineerd weiden van pinken en schapen geeft hogere opbrengst

J.de Boer (sectie vleesvee en schapen PR)

Onderzoek op Bosma Zathe heeft aangetoond dat de toename in levend gewicht in een gecombineerd beweidingssysteem van pinken en schapen 18 % hoger is dan in een systeem waar alleen pinken weiden. Daarnaast is er ook nog 8 % meer kg droge stof per ha gemaaid voor ruwvoer.

Tijdens de weideseizoenen 1987 tot en met 1989 zijn op ROC Bosma Zathe beweidingsproeven uitgevoerd met het samen weiden van schapen en lammeren met pinken. Daarmee zijn ervaringen opgedaan en is gekeken of een betere grasbenutting mogelijk was in vergelijking met het alleen weiden van pinken.

De proef is uitgevoerd met circa 40 Swifter oaien met lammeren en circa 40 pinken (circa 14 maanden oud bij begin proef). Er zijn twee groepen gemaakt die ongeveer evenveel voer (ds) opnamen. De ene groep bestond uit 26 pinken, de andere groep uit 14 pinken en 40 oaien + lamme-

ren. De schapen en lammeren weidden tegelijk met de pinken op één perceel. De groepen zijn als twee aparte systemen geweid. Elke groep had circa 5 ha beschikbaar.

Beweidingsduur gelijk, hogere maaiopbrengst

De beweidingsduur en stikstofgift waren voor beide systemen nagenoeg gelijk. Ook de maai-percentages gaven weinig verschil te zien. De opbrengst aan droge stof voor voederwinning was in het gecombineerde systeem echter wel hoger (tabel 1).

Een gecombineerd beweidingssysteem van pinken en schapen heeft voordelen.

Tabel 1 Enkele graslandgebruiksgegevens

Systeem	Pinken	Schapen en pinken
Stikstof (kg/ha)	420	410
Beweidingsduur	4.5	4.7
Maaipercantage	188	181
Maaiofbrengst droge stof (kg/ha)	4393	4739

Tabel 2 De gemiddelde groei (gram/dag) en gewichtstoename (kg/ha)

Systeem	Pinken		Schapen en pinken	
	groei	gewichtstoename	groei	gewichtstoename
Pinken	896	611	924	335
Ooien			48	49
Lammeren			201	330
Totale toename		611		714

Hogere gewichtstoename

De groei van de pinken was in beide systemen goed, mede door het regelmatig omweiden. Toch bleek de groei in het gecombineerde systeem iets hoger te zijn dan van met alleen pinken. Bij de groeiberekeningen is uitgegaan van het gewicht van de pinken twee weken na inscharen en het gewicht bij uitscharen uit de proefpercelen. De lammeren groeiden gemiddeld 200 gram per dag tijdens de weideperiode. Er is tijdens de gehele proefperiode geen krachtvoer aan de lammeren en ooien verstrekt. In tabel 2 is de groei per dag en de gewichtstoename per hectare weergegeven. Het systeem met schapen en pinken heeft gemiddeld een 18 % hogere gewichtstoename bereikt dan het systeem met alleen pinken,

Egaler afweiden

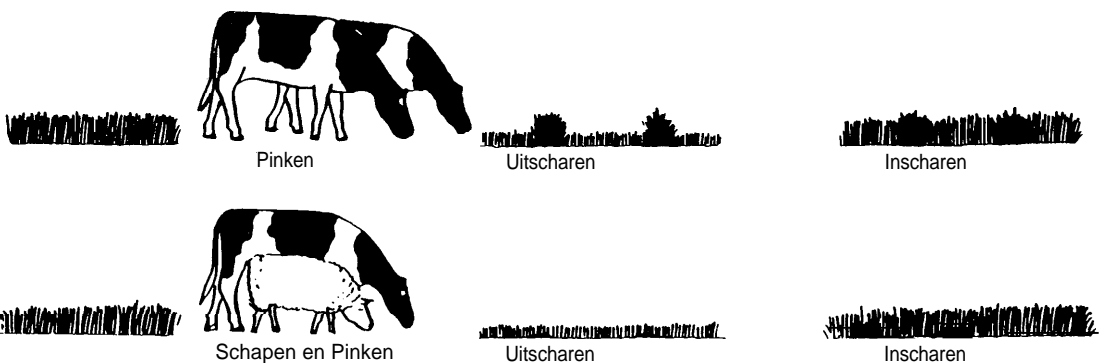
Van alle percelen die gemaaid zijn voor ruwvoederwinning, is de voederwaarde bepaald. Het bleek dat de verteringscoëfficiënt van de organi-

sche stof in het systeem met pinken met name in de tweede helft van de weideperiode nogal terugliep in tegenstelling tot het systeem met schapen. Uit de uitgevoerde grashoogtemetingen is gebleken dat de groep met alleen pinken een perceel „bossiger” achterlaat in vergelijking met de gecombineerde groep (zie figuur 1). Meer bossen in een perceel betekent meer ouder materiaal, meer ruwe celstof, maar ook een lagere verteringscoëfficiënt van de organische stof.

Benutting gras beter

Uit de proef is gebleken dat de toename in levendgewicht in het gecombineerde systeem per ha circa 18 % hoger is. Daarnaast wordt ook nog meer droge stof gemaaid voor ruwvoer (8 %). Het voordeel van het gecombineerde systeem moeten we dan ook toeschrijven aan een betere benutting van het gras. Schapen vreten bijvoorbeeld meer gras weg rond mestflaten. De netto productie in het gecombineerde systeem is kennelijk hoger, oftewel de verliezen zijn kleiner.

Figuur 1 Minder beweidingsverliezen bij gecombineerd weiden

Grasmat niet veranderd

Bemesting, gebruik en verzorging hebben invloed op de botanische samenstelling van grasland. Verschillende gebruikswijzen kunnen veranderingen in de soortensamenstelling of in de massaverhoudingen van de soorten tot gevolg hebben. Het bleek dat er geen verschillen in de verandering in de botanische samenstellingen waren opgetreden tussen de met schapen en pinken beweidde percelen en de percelen die alleen met pinken zijn beweid. Ook de totale bezetting geeft geen grote verschillen te zien tussen de twee beweidingssystemen.

Uw portemonnee

Een eenvoudige benadering voor het berekenen van de meerwaarde van het gecombineerde systeem is in tabel 3 weergegeven. De hogere toename in lichaamsgewicht per ha is economisch een belangrijker verschil dan de extra kilo's droge stof die gewonnen zijn voor ruwvoer. Verkoop van ruwvoer is vaak niet mogelijk, maar ook als we dit niet inrekenen blijft er een voordeel van ruim f 700,- per hectare voor het gecombineerde systeem ten opzichte van het systeem waarbij de pinken apart weiden van de schapen.

Tabel 3 Berekening meerwaarde gecombineerde systeem

Productie „pinkenvlees” per ha in pinken-systeem 611 kg X 50 % (aanhoudingsperc) X f 6,50	=	f 1986,-
Productie in gecombineerde systeem		
pinkenvlees 335 kg X 50 % (aanhoudingsperc) X f 6,50		f 1089,-
lamsvlees (en ooi) 379 kg X 50 % X f 8,50	=	<u>- 1611,-</u>
		f 2700,-
Vershil in vleesproductie per ha		f 714,-
Vershil in ruwvoerproductie per ha 346 kVEM à f 0,32 = f 110,-		
Voordeel tijdens weideperiode per ha		f 824,-

In het meest ongunstige jaar was het verschil in vleesproductie per ha f 580,-. Het verschil in ds/opbrengst was toen f 122,-.
